

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3^ο ΘΕΜΑ

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της πρώτης ιστορικής πηγής (ΚΕΙΜΕΝΟ 1), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «Το κράτος είναι, κατά την άποψή μου, μία ανθρώπινη κοινωνία που μόνο σκοπό έχει τη διατήρηση και την προώθηση των κοινωνικών αγαθών.»
- «Είναι καθήκον του πολιτικού άρχοντα να διατηρεί υγιή και ακέραιη μία δίκαιη κατοχή αυτών των αγαθών που αφορούν αυτή τη ζωή, για όλο αυτόν τον πληθυσμό γενικώς και για κάθε ξεχωριστό υπήκοο συγκεκριμένα, μέσα από νόμους που θα ισχύουν με τον ίδιο τρόπο για όλους.»
- «ο άρχοντας δεν πρέπει να ανέχεται κανένα δόγμα πολέμιο και αντίθετο στην ανθρώπινη κοινωνία ή στα σωστά ήθη τα οποία είναι απαραίτητα για τη διατήρηση της πολιτικής κοινωνίας»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 7, 1. Ο Διαφωτισμός, β. Οι ιδέες και οι φορείς τους] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα:

- «Ο Λοκ διατύπωσε την αρχή ... και της επανάστασης.»

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να καταδεικνύει τις απόψεις του Τζον Λοκ σχετικά με την αρχή του κοινωνικού συμβολαίου.

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της δεύτερης ιστορικής πηγής (ΚΕΙΜΕΝΟ 2), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «Όταν στο ίδιο πρόσωπο ή στο ίδιο πολιτικό σώμα, που ασκεί την αρχή, η νομοθετική εξουσία είναι ενωμένη με την εκτελεστική, δεν υπάρχει καθόλου ελευθερία γιατί μπορεί ο ίδιος ο μονάρχης η ίδια γερούσια να κάνει νόμους τυραννικούς και να τους εφαρμόσει με τρόπο τυραννικό.»
- «Επίσης δεν υπάρχει καθόλου ελευθερία, όταν η δικαστική εξουσία δεν χωρίζεται απ' τη νομοθετική και την εκτελεστική.»

- «Αν ήταν συνδεδεμένη με τη νομοθετική, η πίεση πάνω στη ζωή και την ελευθερία των πολιτών θα ήταν αυταρχική, γιατί ο ίδιος ο δικαστής θα ήταν και νομοθέτης.»
- «Αν ήταν συνδεδεμένη με την εκτελεστική εξουσία, ο δικαστής θα μπορούσε να έχει τη δύναμη ενός καταπιεστή.»
- «Το παν θα χανόταν αν ο ίδιος ο άνθρωπος ή το ίδιο σώμα αρχόντων ή ευγενών ή του λαού, ασκούσαν ταυτόχρονα αυτές τις τρεις εξουσίες: δηλαδή, το να νομοθετεί, να εφαρμόζει τις δημόσιες αποφάσεις και να δικάζει τα εγκλήματα, ή τις διαφορές των ιδιωτών.»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 7, 1. Ο Διαφωτισμός, β. Οι ιδέες και οι φορείς τους] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα:

- «Σημαντικός εκπρόσωπος των πολιτικών ... κατά τη Γαλλική Επανάσταση).»

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να αποτυπώνει τη θεωρία της διάκρισης των εξουσιών και τις σχετικές απόψεις που διατύπωσε ο Μοντεσκιέ.